

**Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie
43 – 400 Cieszyn, ul. Kochanowskiego 8**

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE CIESZYŃSKIM
W PIERWSZYM PÓŁROCZU 2009 ROKU**

Cieszyn, 16 października 2009

WSTĘP

Celem opracowania jest systematyczne obserwowanie zjawisk zachodzących na cieszyńskim rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowaniu na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów takich jak szkolenia bezrobotnych, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe itp.

Opracowanie raportu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoli:

1. Określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy (powiat cieszyński).
2. Stworzyć bazę informacyjną dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym (powiat cieszyński).
3. Określić odpowiednie kierunki szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń.
4. Usprawnić poradnictwo zawodowe poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych.
5. Ułatwić realizację programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Raport odnosi się do zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Podstawą opracowania raportu są dane zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Metodologia opracowania. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych została opracowana na podstawie najliczniejszych zawodów w oparciu o następujące tablice:

- ✓ Bezrobotni wg zawodów w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Struktura bezrobotnych według grup zawodów w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodów w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Oferty pracy według zawodów w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Struktura ofert pracy według grup zawodów w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku,
- ✓ Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Tabela nr 1 – 10 najliczniej reprezentowanych zawodów spośród zarejestrowanych w PUP Cieszyn osób

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób	kobiety	% osób w danym zawodzie do ogółu bezrobotnych
1	"522107"	Sprzedawca	357	327	6,7
2	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	219	180	4,1
3	"512201"	Kucharz	183	137	3,4
4	"743304"	Krawiec	133	130	2,5
5	"311502"	Technik mechanik	130	14	2,4
6	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	124	96	2,3
7	"722204"	Ślusarz	104	8	1,9
8	"741201"	Cukiernik	91	81	1,7
9	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	89	0	1,7
10	"512202"	Kucharz małej gastronomii	86	50	1,6
Pozostałe			3820	1738	71,7
Razem			5336	2761	100

Podobnie jak w ubiegłym roku zawodem najliczniej reprezentowanym przez bezrobotnych jest zawód sprzedawcy. Grupa ta w zdecydowanej większości to kobiety (stanowią 91,6%). Osoby posiadające ten zawód stanowią 6,7 % ogółu zarejestrowanych (spadek o 0,9%). W stosunku do ubiegłego roku liczba wzrosła o 14 osób, co w porównaniu ze wzrostem poziomu bezrobocia (ze stanu 4482 osób do 5336 osób) zwiększy trudności ze znalezieniem przez tą grupę zawodową zatrudnienia. Dodatkowo około 50,0% osób posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, co stanowi utrudnienie w zaistnieniu na rynku pracy.

Kolejną grupę stanowią osoby posiadające zawód asystenta ekonomicznego – 4,1% ogółu bezrobotnych (spadek o 0,4 %). Są to osoby z wykształceniem średnim zawodowym ekonomicznym.

Osoby posiadające kwalifikacje w zawodzie kucharza stanowią 3,4% ogółu bezrobotnych (spadek o 0,1%). W grupie tej 23,5 % osób posiada status długotrwale bezrobotnych.

Jak zwykle bardzo dużą grupę stanowią osoby nie posiadające żadnego zawodu, do których zaliczamy osoby z wykształceniem gimnazjalnym (93 osoby), podstawowym (271), a także średnim ogólnokształcącym (307), ponieważ łącznie stanowią 12,6% ogółu bezrobotnych.

Inne zawody licznie reprezentowane przez osoby bezrobotne to: krawiec, technik mechaniczny, technik żywienia i gospodarstwa domowego, ślusarz, cukiernik, mechanik samochodów osobowych, kucharz małej gastronomii.

Wśród tegorocznych absolwentów najczęściej zarejestrowanych jest osób bez zawodu (39 osób), z których większość to osoby, które ukończyły szkoły średnie ogólnokształcące i gimnazjalne. Poza tą grupą najczęściej osób rejestrowało się w zawodzie technika żywienia i gospodarstwa domowego, technika mechanika, asystenta ekonomicznego, pedagoga, handlowca i specjalisty do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych. Dotyczy to jednak okresu wakacyjnego, co nie oddaje w pełni sytuacji, gdyż część osób decyzję o rejestracji w Urzędzie Pracy zostawia np.: na czas gdy pozna wyniki dostania się na studia wyższe itp.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowią podobnie jak rok wcześniej osoby z zawodem sprzedawcy, asystenta ekonomicznego, osoby bez zawodu, kucharza, cukiernika, murarza i robotnika gospodarczego.

Tabela nr 2 - Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób	kobiety	% osób w danym zawodzie do ogółu bezrobotnych
1	"522107"	Sprzedawca	308	263	6,0
2	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	231	190	4,5
3	"512201"	Kucharz	136	86	2,7
4	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	133	96	2,6
5	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	119	0	2,3
6	"311502"	Technik mechaniczny	118	7	2,3
7	"743304"	Krawiec	104	101	2,0
8	"311204"	Technik budownictwa	100	20	2,0
9	"512202"	Kucharz małej gastronomii	97	53	1,9
10	"722204"	Ślusarz	87	6	1,7
Pozostałe			3691	1557	72,0
Razem			5124	2379	100

Sytuacja napływu bezrobotnych wg zawodów zmieniła się częściowo w porównaniu do I półrocza 2008 roku. Najczęściej rejestrowały się osoby posiadające kwalifikacje w zawodzie sprzedawcy – 6,0% ogółu bezrobotnych (spadek o 9,2%), technika ekonomisty – 4,5% (spadek o 0,3%), kucharza – 2,7 (identycznie jak w ubiegłym roku), technik żywienia i gospodarstwa domowego – 2,6% (spadek o 0,3%), oraz mechanika samochodów osobowych – 2,3% (wzrost o 0,4%).

Analogicznie wygląda sytuacja wśród rejestrujących się kobiet. Największa grupa to sprzedawcy, technicy ekonomiści i krawcowe.

Wśród absolwentów najwięcej rejestrujących to osoby bez zawodu, technicy ekonomiści, kucharze małej gastronomii, z zawodem technika żywienia i gospodarstwa domowego, pedagodzy, technicy budownictwa, handlowcy i technicy mechanicy.

ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Tabela nr 3 - Oferty pracy wg zawodów w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy
1	"828205"	Monter osprzętu elektrotechnicznego	150
2	"914103"	Robotnik gospodarczy	50
3	"522107"	Sprzedawca	49
4	"931301"	Robotnik budowlany	39
5	"512201"	Kucharz	35
6	"512302"	Kelner	32
7	"712102"	Murarz	29
8	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób	28
9	"712301"	Cieśla	26
10	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	20
	"743304"	Krawiec	20
12	"741105"	Ubojowy	20
Pozostałe oferty			656
Razem			1154

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie zanotował w pierwszym półroczu 2009 roku spadek ofert pracy (o 574 ofert w porównaniu do I półrocza 2008 roku).

W I półroczu 2009 roku najwięcej ofert pracy wpłynęło w zawodzie monter osprzętu elektrotechnicznego i robotnika gospodarczego – oferty te nie pojawiły się w I półroczu 2008 roku. Oferta pracy monter osprzętu elektrotechnicznego związana jest z uruchomieniem nowego przedsiębiorstwa w powiecie cieszyńskim, natomiast oferta pracy na robotnika

gospodarczego związana jest przede wszystkim z zapotrzebowaniem jednostek samorządowych na stanowiska tworzone w ramach organizowanych robót publicznych.

Na stanowiska budowlane wpłynęło w I półroczu 2009 roku łącznie 131 ofert: (murarze – 29 ofert, robotnicy budowlani – 39 ofert, cieśle – 26 ofert, tynkarze – 19 ofert, dekarze – 18 ofert), ofert w gastronomii łącznie 67 (kelner – 32 oferty, kucharz – 35 ofert), także dużo ofert pracy wpłynęło w zawodzie sprzedawcy - 49 ofert. Na powyższe stanowiska wpłynęło jednak mniej ofert pracy niż w I półroczu 2008 roku, co może być związane z nasyceniem tych obszarów działalności lub wprowadzonymi w tych firmach ograniczeniami zatrudnienia.

W porównaniu z zeszłym rokiem nastąpił znaczny spadek ofert pracy w zawodach: sprzedawcy, robotnika budowlanego, murarza, cieśli, kucharza i kelnera. Może to być związane z zakazem zgłaszania zapotrzebowania na pracownika w kilku urzędach pracy jednocześnie. Sytuacja ta niewątpliwie związana jest też z osłabieniem polskiej gospodarki, redukcjami i ograniczaniu zatrudnienia. Zmniejszając koszty zatrudniania pracodawcy decydują się coraz częściej na organizację staży, co stwarza możliwość aktywizacji młodzieży wchodzącej na rynek pracy oraz osób z innych grup ryzyka zgodnie z tegoroczną nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH

Tabela nr 4 - Zestawienie zawodów deficytowych w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 według wskaźnika intensywności deficytu

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia liczba zarejestrowanych	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	„741105”	Ubojowy	3,33	0	MAX
2	„712501”	Meliorant	2,67	0	MAX
3	„341102”	Doradca inwestycyjny	2	0	MAX
4	„712901”	Konserwator budynków	1,83	0	MAX
5	„811102”	Operator koparek i zwałowarek	1,67	0	MAX
6	„331105”	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodów	1,33	0	MAX
7	„911202”	Sprzedawca na telefon	1,1667	0	MAX
8	„828205”	Monter osprzętu elektrotechnicznego	25	0,17	150
9	„713501”	Monter/składacz okien	2,5	0,17	15

10	„721203”	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	2	0,17	12
11	„713302”	Tynkarz	3,17	0,33	9,5
12	„713401”	Monter izolacji budowlanych	2,17	0,33	6,5
13	„812101”	Operator maszyny rozlewniczej	0,83	0,17	5
14	„742290”	Pozostali stolarze i pokrewni	1,33	0,33	4
15	„346102”	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,67	0,17	4
16	„712301”	Cieśla	4,33	1,17	3,71
17	„712202”	Betoniarz zbrojarz	1,67	0,5	3,33
18	„712204”	Zbrojarz	1	0,33	3
19	„913303”	Prasowaczka [ręczna]	1	0,33	3
20	„713101”	Dekarz	3	1,17	2,57
21	„913204”	Pomoc kuchenna	2,5	1	2,5
22	„832302”	Kierowca samochodu ciężarowego	3,33	1,67	2
23	„341503”	Przedstawiciel handlowy	1,83	1	1,83
24	„515902”	Pracownik ochrony i mienia	4,67	2,83	1,65
25	„343201”	Księgowy [samodzielny]	1,83	1,17	1,57
26	„915202”	Dozorca	1,83	1,17	1,57
27	„322401”	Masażysta	1,17	0,83	1,4
28	„913302”	Pracznica	1,17	0,83	1,4
29	„913203”	Pokojowa [w hotelu]	1,33	1	1,33
30	„422201”	Recepcjonista	1,33	1,17	1,14

Podobnie jak w poprzednich latach w I półroczu 2009 roku wśród zawodów deficytowych pojawiły się zawody sektora budowlanego (cieśla, tynkarz, dekarz, betoniarz, zbrojarz). Wysokość wskaźnika intensywności deficytu jest o wiele mniejszy niż w ubiegłym roku co spowodowane jest spowolnieniem gospodarki. Pomimo tego w ewidencji brakuje osób z poszukiwanymi przez pracodawców wymaganiami np.: kierunkowego wykształcenia oraz doświadczenia zawodowego.

Kolejną grupą zawodów odznaczających się wysokim wskaźnikiem intensywności deficytu są stanowiska oferowane przez branżę produkcyjną. Stąd pojawienie się tu zawodu monterów osprzętu elektrotechnicznego, związane z uruchomieniem nowego zakładu pracy na terenie naszego powiatu, który zgłosił zapotrzebowanie na 150 osób, zawodu monterów/składacza okien spowodowanego zgłoszeniem zapotrzebowania na 15 osób,

czy ubojowego - zgłoszenie zapotrzebowania na 20 osób. Wymagania stawiane przez pracodawców nie są wysokie i często zatrudnienie znajdują osoby bez kwalifikacji, a niezbędne umiejętności nabywają w trakcie wykonywania pracy. Problemem jednak może być spora rotacja, która występuje w zakładach produkcyjnych, powodując zgłaszanie kolejnych ofert pracy na te same stanowiska.

Wśród deficytowych pojawiły się również zawody doradcy inwestycyjnego oraz księgowego. Trudności ze znalezieniem pracownika wynikają tutaj przede wszystkim z wymagań stawianych przez pracodawców. W przypadku doradcy inwestycyjnego pojawia się również obawa bezrobotnych związana z charakterem pracy i koniecznością sprzedaży bezpośredniej, a dodatkowo wynagrodzenie często uzależnione jest od efektów pracy i naliczane prowizyjnie. W zawodzie księgowego pracodawcy (głównie niewielkie firmy i jednostki budżetowe) szukają osób gotowych do objęcia samodzielnego stanowiska i wymagają znajomości aktualnych przepisów prawnych oraz przede wszystkim doświadczenia zawodowego.

Dużo ofert pracy wpływa w zawodach: kierowcy samochodu ciężarowego, operatora koparek i ładowarek, spawacza, pracownikach ochrony osób i mienia. Do podstawowych wymogów stawianych przez pracodawców kandydatom na w/w stanowiska zalicza się posiadanie uprawnień zawodowych. W związku z małą ilością kandydatów spełniających te wymagania PUP w Cieszynie stara się niwelować występujące deficyty poprzez organizowanie szkoleń w wyniku, których osoby bezrobotne uzyskują odpowiednie kwalifikacje, a następnie podejmują zatrudnienie. Pomimo tych działań popyt na w/w pracowników jest wciąż wyższy, niż liczba zarejestrowanych osób posiadających odpowiednie kwalifikacje.

ANALIZA ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH

Tabela nr 5 - Zestawienie zawodów nadwyżkowych w powiecie cieszyńskim w I półroczu 2009 wg wskaźnika intensywności nadwyżki

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia liczba zarejestrowanych	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1	"341902"	Asystent ekonomiczny	0	38,5	0
2	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0	22,17	0
3	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	0	10,17	0

4	"711101"	Górnik eksploatacji podziemnej	0	7	0
5	"244104"	Pedagog	0	6,83	0
6	"321208"	Technik rolnik	0	6,33	0
7	"241990"	Pozostali specjaliści ds. ekonomicznych	0	6,17	0
8	"341404"	Organizator usług hotelarskich	0	6,17	0
9	"723309"	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń	0	5,17	0
10	"714103"	Malarz tapingier	0	5	0
11	"311503"	Technik mechanizacji rolnictwa	0	4,67	0
12	"613101"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	0	4,33	0
13	"241915"	Specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0	3,67	0
14	"828190"	Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	0	3,67	0
15	"724190"	Pozostali elektromechanicy	0	3,5	0
16	"512202"	Kucharz małej gastronomii	0,17	16,17	0,01
17	"741201"	Cukiernik	0,17	10,83	0,01
18	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,33	19,83	0,02
19	"311502"	Technik mechanik	0,33	19,67	0,02
20	"311204"	Technik budownictwa	0,5	16,67	0,03
21	"312102"	Technik informatyk	0,17	5,33	0,03
22	"742204"	Stolarz	0,33	9,83	0,03
23	"311401"	Technik elektronik	0,17	4,33	0,04
24	"723304"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,33	6,83	0,05
25	"829190"	Pozostali operatorzy maszyn	0,33	5,5	0,06
26	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,67	10,67	0,06
27	"722204"	Ślusarz	1	14,5	0,07
28	"341501"	Handlowiec	0,83	11,17	0,07
29	"721303"	Błacharz samochodowy	0,67	6,17	0,11
30	"722304"	Tokarz	1	7,33	0,14

W rejestrze Urzędu Pracy w Cieszyn widnieje 219 osób posiadających zawód asystenta ekonomisty (o 18 osób więcej niż w ubiegłym roku), a jednocześnie nie wpłynęły w pierwszym półroczu 2009 roku żadne oferty pracy. Mimo tego ten kierunek kształcenia cieszy się dużym powodzeniem wśród młodzieży, pozwala bowiem na uzyskanie umiejętności pozwalających na podjęcie pracy w innych zawodach takich jak: handlowiec,

pracownik biurowy, pracownik księgowy, a często na kontynuowanie nauki w szkołach wyższych o profilach ekonomicznych bądź administracyjnych (m.in.: w trybie niestacjonarnym).

Podobna sytuacja kształtuje się w przypadku technika żywienia i gospodarstwa domowego; odnotowano 124 osób zarejestrowanych w tym zawodzie, mechanika pojazdów samochodowych czy górnika eksploatacji podziemnej. Sytuacja ta związana jest z dużą ilością absolwentów rejestrujących się w tych zawodach, a także osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy, często z długą przerwą w wykonywaniu pracy zawodowej. Podobnie jak w zeszłym roku nie pojawiły się oferty pracy na stanowisko pedagoga, co w połączeniu z 41 osobami zarejestrowanymi w PUP (w tym 23 absolwentów) spowodowało, iż zawód ten znalazł się wśród zawodów nadwyżkowych.

Kolejną grupą zawodów nadwyżkowym są: technik rolnik, technik mechanizacji rolnictwa czy rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej. Osoby w tej grupie spotykają się z małymi możliwościami zatrudnienia w wyuczonych zawodach.

Z powyższego zestawienia wynika, że kolejnymi zawodami nadwyżkowymi są: pozostali specjaliści ds. ekonomicznych, organizatorzy usług hotelarskich czy pozostali mechanicy maszyn i urządzeń. Trzeba jednak zaznaczyć, że osoby te mają możliwość podjęcia pracy w innych (zbliżonych) zawodach oraz kontynuowania nauki w szkołach wyższych.

Podobnie wygląda sytuacja z innymi zawodami, w których zarejestrowane są duże ilości osób bezrobotnych. Najczęściej pracodawca ma jednak problemy ze znalezieniem osób z poszukiwanymi przez siebie umiejętnościami. Spowodowane jest to faktem, iż osoby te owszem uzyskały zawód, ale brak im doświadczenia w jego wykonywaniu, bądź przerwa w pracy zawodowej jest na tyle długa, że umiejętności te zanikły. Do zawodów takich można zaliczyć zawody kucharza małej gastronomii, cukiernika czy mechanika samochodów osobowych.

W ciągu ostatniego roku zwiększył się wskaźnik bezrobocia oraz zmieniła się jego struktura. Bardzo dużą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Są to przede wszystkim osoby długotrwale bezrobotne, bez kwalifikacji, a także po 50 roku życia. Utrudnienia w realizacji napływających ofert pracy wynikają często z zakresu posiadanych przez osoby zarejestrowane kwalifikacji, które są nieadekwatne do obecnych wymagań pracodawców.

WNIOSKI

W roku 2009 rozpoczęła się tendencja zwyżkowa poziomu bezrobocia i na koniec czerwca zarejestrowanych było 5336 osób bezrobotnych, co daje stopę bezrobocia na poziomie 8,6%. W porównaniu do czerwca ubiegłego roku nastąpił wzrost o 854 osoby (1,1%). Porównawczo na koniec czerwca 2009 roku stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 10,7%, w województwie śląskim 8,3 %.

Od 1998 roku liczba ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy systematycznie wzrastała. W roku 2008 wpłynęło 3130 ofert – o 313 więcej niż w 2007 roku. Sytuacja ta zmieniła się jednak w bieżącym roku. Do czerwca 2009 roku wpłynęły do PUP Cieszyn 1154 oferty pracy, co stanowi spadek o 574 ofert w porównaniu do czerwca ubiegłego roku.

Powiat cieszyński charakteryzuje się dużą sezonowością zatrudnienia związaną z turystyką, gastronomią i z sektorem usług budowlanych. Czynniki te powodują, że osoby bezrobotne poszukiwane są często w zawodach powyższych branż (sprzedawcy, robotnicy budowlani, kucharze, kelnerzy czy kierowcy).

W powiecie cieszyńskim utrzymuje się obecnie wzrost stopy bezrobocia, a w ewidencji osób zarejestrowanych ponad 20% stanowią osoby długotrwale bezrobotne (1099 osób). Powiatowy Urząd Pracy za pomocą aktywnych form takich jak: szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne czy staże prowadzi aktywizację osób bezrobotnych w celu maksymalizowania „zatrudnialności”. Urząd w celu urealnienia wymagań stawianych kandydatom do pracy prowadzi poradnictwo zawodowe dla pracodawców.

Najmniej ofert pracy wpływa do Urzędu Pracy w Cieszynie dla osób z wykształceniem wyższym, które stanowią nieznaczną grupę osób zarejestrowanych, najczęściej szukających pracy samodzielnie i wykazujących większą aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.

Na koniec czerwca 2009 roku 671 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy nie posiadało zawodu, co stanowi poważny problem.

W chwili obecnej pracodawcy najchętniej zatrudniają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub osoby posiadające doświadczenie zawodowe. Coraz częściej zgłaszane jest zapotrzebowanie przez pracodawców na pracowników nie posiadających wyuczonego zawodu, decydując się tym samym, aby nabywali oni potrzebne kwalifikacje w trakcie wykonywania powierzonych obowiązków. Grupa ta najczęściej korzysta z oferty

szkoleń organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, dzięki czemu uzyskują nowe kwalifikacje zawodowe i stają się bardziej konkurencyjni na rynku pracy.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest tylko materiałem wycinkowym ujmującym porównanie ilości osób zarejestrowanych wg zawodów w porównaniu do ilości ofert pracy, które są zgłaszane do Urzędu Pracy. Na rynku pracy wciąż zachodzą procesy, na które trzeba reagować. Od lat borykamy się problemem dostosowania posiadanych przez naszych klientów kwalifikacji do wymagań pracodawców i rozwoju technologicznego.

Struktura zawodowa osób bezrobotnych ulega zmianom. Urząd Pracy wciąż aktywnie uczestniczy we wspieraniu procesów na lokalnym rynku pracy tak, by do pracodawców trafiali kandydaci zainteresowani zatrudnieniem i jednocześnie posiadający wystarczające kwalifikacje zawodowe. Nie trudno zauważyć, iż coraz częściej osoby podejmują pracę niezgodną z zawodem wyuczonym i zjawisko to prawdopodobnie będzie się dalej utrzymywać.

Sporządzili:

1. Sylwia Walczak
2. Arkadiusz Grygierek

Cieszyn, 16.10.2009 r.